

Nr 292.

Av herr **Carlström**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående prisreglerande åtgärder på jordbrukets område m. m.

Kungl. Maj:t har i proposition nr 246 beträffande mjölk- och matfettregleringen bl. a. föreslagit ändrade grunder för producentbidragets utformning. Syftet därmed har varit att dels giva de minsta jordbruket en något bättre inkomst av mjölkproduktionen än för närvarande, dels från bidragens totalsumma frigöra ett visst belopp för användning till ytterligare lokal differentiering av mjölkprisen. Samtidigt har föreslagits, att den nu tillämpade efterregleringen för kalenderår av producentbidragen skall slopas, varjämte en begränsning av producentbidragen skall genomföras, så att större mjölkleverantörer och brukningsenheter uteslutas därifrån.

Beträffande efterregleringsrätten — vilken ansetts som en stor förmån av producenter med säsongmässigt starkt varierande mjölkproduktion — har anförts, att denna skulle till större delen bliva obehövlig, då en viss reglering automatiskt skedde genom att bidraget bleve större, ju mindre invägningen vore.

Även om en viss utjämning sker genom den nu föreslagna utformningen av producentbidraget, är denna dock icke tillfyllest för att ersätta de fördelar som efterregleringsrätten medförde. Dess slopande kommer därför att medföra särskilt starkt kännbara följder för de mindre jordbrukare, vilka på grund av exempelvis koncentrerade, på samma tid återkommande kalvningsperioder eller endast säsongmässig tillgång till högvärdigt foder se sin mjölkproduktion variera inom mycket vida gränser.

I propositionen ha utgiftsminskningarna på grund av producentbidragets omläggning icke specificerats, varför det är omöjligt att fastställa det exakta värdet av den förlust, som skulle åsamkas jordbrukarna genom efterregleringsrättens borttagande. Förmodligen torde förlusten kunna uppskattas till omkring 2 milj. kronor för nästa regleringsår.

Ett belopp av denna storleksordning, fördelat på de mindre jordbrukare som ha en starkt varierande mjölkproduktion, skulle medföra en icke oväsentlig förbättring av deras ekonomiska ställning.

Ett starkt skäl för efterregleringsrättens bibehållande är önskvärdheten att effektivt stödja de mindre jordbrukarna, för vilkas ekonomi mjölkproduktionen oftast torde vara utslagsgivande.

Det vore önskvärt att riksdagen, för finansiering av de utgifter som skulle följa på denna förmåns bibehållande, anvisade de ytterligare medel

som erfordrades. Om detta icke anses möjligt, skulle de därmed förenade utgifterna kunna täckas genom minskning av det belopp, som genom de övriga omläggningarna av producentbidraget kommer att friställas för ytterligare lokal differentiering av mjölkpriserna.

På grund av det ovan anförda hemställas,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 246 måtte besluta, att den s. k. efterregleringsrätten beträffande producentbidraget för mjölk skall bibehållas under instundande regleringsår.

Stockholm den 22 maj 1943.

C. Fr. Carlström.
